

Tries faciunt collegium

A fenti mondás értelmében tulajdonképpen sikeresnek nevezhetjük a legutóbbi Collegium Artiumot. Az operai évad szegedi szenzációjáról, a színház Macbeth-felújításáról az érdeklődők között leginkább Oberfrank Géza főzeneigazgató, és két énekes (Németh József, Kenesey Gábor) beszél-

gettek — volna. Az előadásokon oly lelkesen ünneplő közönséget azonban ezúttal 3 (három) ember képviselte, s így az est elmaradt.

Erthetetlen érdektelenség.

Vagy talán a megfelelő propaganda hiánya? Magam a Délmagyarország rövid híréből „fogtam szí-

matot”, plakátot azonban sem a központi épületben, sem a BTK-n nem láttam. (A kollégiumokba állítólag küldték.) Akadt ugyan konkurrens rendezvény, egy Schumann-dalost, de ott is csak „fél- (művelődési) ház” volt a Bartókban.

Az okkeresés és a kötelező keresgélés helyett

javasolnám, hogy tegyünk egy újabb kísérletet — nagyobb hírveréssel, és javíthatatlan optimizmussal. Kitaláltam egy címet is. Lehetne a propaganda címe mondjuk ez: TRIES NON FACIUNT COLLEGIUM ARTIUM.

emté

Esély a megmaradásra

Egyetemi lapok bibliográfiája

Szeretek bibliográfiákat lapozgatni, van valami varázsa, egy egész könyvtár egy kötetben. Egészen más élményt nyújt egy bibliográfiát tanulmányozni, mint könyvtárban kutatni. Többek között sokkal kényelmesebb, gyorsabb — gazdaságosabb, ha a kutatás felől nézzük a dolgot.

Egyetlen tudomány, szakterület sem lehet megkorszerű, könnyen használható bibliográfiák nélkül, különösen azok nem, amelyek „alapanyaga” nem változik évtizedenként — ilyen többek között az irodalom és a történelem. Minálunk, ahol a szellemi tudományok helyzete, a források, alapmunkák, életművek kiadottsága mármár katasztrofálisan elmaradt, különleges szerepük van a bibliográfiáknak, helyettesítik az összegyűjtött műveket, a forráskiadványokat is.

Aligha kell e bibliográfia jelentőségéről, fontosságáról külön szólni; mennyire fontos dokumentumok az olykor lekezelt diáklapok. S nem tekinthető ünneprontásnak az sem, ha az igazán gondosan elkészített, jól olvasható, használhatóan kivitelezett munka kapcsán a szűkszávu, mert közhelyektől tartózkodó dicséret után terjedelemben, de nem súlyban, bővebben szólnunk néhány hiányosságról, mely egyike sem alapvető. A hiányok a kiadvány használhatóságát érintik: nincs lapmutató, a névmutató csak a szerzőkre korlátozódik, kimaradtak a szerkesztők, a nevezetesebb anyagok; közvetlenül tüntették fel, hogy hány lapszám jelent meg, szívesen olvastam volna azt is, hogy hány lapszám jelent meg, milyen nyomda-technikával készültek a lapok; nem tartom szerencsésnek a folyamatos tételeszámozást, több lap még el, gyarapszik, nehezebb így a pótlás, Egy helyen találtam több helyesbítendőt, az Egyetemi Élet esetében, a 18 írás közül tíznek Péter László a szerzője, de csak egy helyen szerepel, egy helyen fel lehetett volna oldani a szignót, a többi pedig már Apró Ferenc önéletrajzi bibliográfiájából derül csak ki; a fokozott figyelemnek pedig alighanem az az oka, hogy talán egyedül Péter László neve hiányzik a névmutatóból. Am mindezek nem befolyásolhatják a kétezernél több tételt tartalmazó bibliográfiáról alkotott elismerő véleményünket.

Sajnos, a bibliográfia nélkülözhetetlensége ellenére sincs megbecsülve. Nem hogy nem „üzlet”, de egyenesen ráfizetés készítése, hatalmas energiáfordítás, az esetek többségében hatalmas szakmai nyereség több száz kutatónak, érdeklődőnek; mindenki jól jár, csak a készítő-bibliográfus nem. Bibliográfiát csak főállásban vagy örültekéhez hasonlatos megszállottsággal lehet csinálni.

Szegeden jelentős bibliográfiai iskolák dolgoznak egymás mellett. Ezek közül most a József Attila Tudományegyetem Központi Könyvtárának műhelyébe tekinthetünk be legújabb, közérdeklődésre számot tartó kiadványunk kapcsán, mely tulajdonképpen a Karácsonyi Béla könyvtárigazgató által szerkesztett könyvtári acta új füzeté. (Acta Bibliothecari, Tomus VIII. Fasciculus 3. Szeged 1985) Tartalmát pedig pontosan meghatározta a cím: Az 1922 és 1980 között megjelent szegedi egyetemi ifjúsági lapok annotált cikkbibliográfiája.

A szerzők, azaz a bibliográfia készítői: Rácz Béláné és Szabó Éva. Így írnak a kötet rendeléséről:

„Célunk a repertórium összeállításával az volt, hogy ezeket a dokumentumokat az egyetem történeti kutatások számára jobban hozzáférhetővé tegyük. Meggyőződésünk, hogy emellett az ifjúságkutatással, az ifjúsági mozgalmak történetével, s a korszak általános történetével foglalkozók is haszonnal forgathatják munkáikat, sőt számítanak egyetemünk jelen oktatóinak, hallgatóinak érdeklődésére is.” Es sietve teszem hozzá az irodalom

történetek is 'forgatni fogják.

Fontos idemáolni a tizenhat földolgozott lap címét, bizonyára sokan most látják először legtöbbjüket: Új Élet; Délvidéki Ifjúság; Magyar Diák Egység Szervezőbizottságának Körlevele; Szegedi Hid; Phlogiston; Egyetemi Élet; Egyetemi Ifjúság; Egyetemi és Főiskola; Egyetemi Lapok; Szegedi TTK; Bölcsész; Aetas; Impulzus; Jurátus; Magunk. Többségük csak néhány évig jelent meg, nem kevés csak egy vagy néhány számot ért meg. Most pedig 500 példányban, föltehetően legtöbbjük példányszáma ekkorra lehetett, a mulandóságól elindultak a marandóság és az esetleges tudományos földolgozás felé. A szerzők ígérik a leghosszabb életű s ma is élő Szegedi Egyetem repertóriumát is.

Aligha kell e bibliográfia jelentőségéről, fontosságáról külön szólni; mennyire fontos dokumentumok az olykor lekezelt diáklapok. S nem tekinthető ünneprontásnak az sem, ha az igazán gondosan elkészített, jól olvasható, használhatóan kivitelezett munka kapcsán a szűkszávu, mert közhelyektől tartózkodó dicséret után terjedelemben, de nem súlyban, bővebben szólnunk néhány hiányosságról, mely egyike sem alapvető. A hiányok a kiadvány használhatóságát érintik: nincs lapmutató, a névmutató csak a szerzőkre korlátozódik, kimaradtak a szerkesztők, a nevezetesebb anyagok; közvetlenül tüntették fel, hogy hány lapszám jelent meg, szívesen olvastam volna azt is, hogy hány lapszám jelent meg, milyen nyomda-technikával készültek a lapok; nem tartom szerencsésnek a folyamatos tételeszámozást, több lap még el, gyarapszik, nehezebb így a pótlás, Egy helyen találtam több helyesbítendőt, az Egyetemi Élet esetében, a 18 írás közül tíznek Péter László a szerzője, de csak egy helyen szerepel, egy helyen fel lehetett volna oldani a szignót, a többi pedig már Apró Ferenc önéletrajzi bibliográfiájából derül csak ki; a fokozott figyelemnek pedig alighanem az az oka, hogy talán egyedül Péter László neve hiányzik a névmutatóból. Am mindezek nem befolyásolhatják a kétezernél több tételt tartalmazó bibliográfiáról alkotott elismerő véleményünket.

Szeretnénk, ha folytatódna a helyi egyetemi kiadványok bibliográfiáinak sorozata. Jelentősen megkönnyítené a kutatók helyzetét, segítené az érdeklődők elmélyülését. Feltétlen nyereség lenne a bibliográfiák minél gyorsabb és nagyobb számban gyarapodása.

ZSOLDOS SÁNDOR

SZEGEDI EGYETEM

A József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola MSZMP és KISZ-bizottságainak lapja

Felelős szerkesztő: GRÓF RÓZA

Szerkesztőség: 6720 Szeged, Dugonics tér 12. Telefon: 12-119

Megjelenik havonta kétszer. Ára: 2,30 forint. Előfizetési díj egy évre 36,80 forint

Terjesztik az intézmények KISZ-és szakszervezeti bizottságai

Kiadja a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat Szeged, Tanácsköztársaság útja 10. sz. 6740

Telefon: 24-633. Telex: 28-283

Felelős kiadó: Kispál Antal igazgató

Szegedi Nyomda Szeged, Bajcsy-Zsilinszky u. 29. 6720

1986. V. 8. — 1906 —

ISSN: 0230-791X

Felelős vezető: Surányi Tibor igazgató

Kisded történetek NAGYOKRÓL

Ismét Erdei Ferenc

Ez a történet még hallgató korunkból való, a harmincas évek elejéről. Akkoriban került az egyetemre Surányi-Unger Tivadar, mint fiatal közgazdász professzor, s bár előbb csak statisztikát tanított a jogon csakhamar kedveltek lettek közgazdasági szemináriumai, amiben nem kevés szerepet játszott közvetlen modora is.

Egyik előadásán, fenn a nagyteremben, közvetlen, fiatalokhoz illő példákkal jött elő, körülbelül így:

— Ha én például futok százon 10 egész négy tized másodpercet... kezdte a mondókáját, mire Erdei Ferenc a hátsó jobbszélen csendben közbeszólt:

— Na. Na.

De a professzor hallatlanra vette a közbekeklődést és folytatta:

— Vagy hogy a száznál maradjunk, például dobok súllyal 10 méter negyvenet.

Erre felemelkedett helyéről Erdei Ferenc, mint élő tilalomfa és a legökéletesebb udvariassággal (mert erre azért mindig adunk!) várt, mire a professzor beintett:

— Akar valamit mondani kollega úr? Talán nem hiszek nekem?

— Hiszem, hiszem, de szeretném látni...

Surányi vette a lapot:

— Melyiket, a százat, vagy a súlyt... netán elvettem a súlykot, úgy gondolja?

— Látni szeretném mindkettőt, kinn a zöld gyepen.

— Jó! — volt a megdöbbenő felelet — akkor szombaton találkozunk a pályán...

Mindig voltak közöttünk kissé nyüzsgő természetű, de egyébként jó indulatú fiúk, akik szerettek mindenben ott lenni és főként rendezni. Most ezek közül Déry Bandi állt ki a következő óra előtt a katedrára és kihirdette a szöveget:

— A professzor úr szombaton délután negykor kijön a SZAK-pályára, ahol egy kis testezés keretében összeméri tudását Erdei kollega úrral. — Így mondta szó szerint.

A SZAK-pálya abban az időben elég sok érdekességet látott. Az egyetemi testnevelő órák távolról sem voltak fejlettek és kedveltek, szívesen elbuccellták őket, de a SZAK-pályán szombatonként találkoztak az atletizálók: Gobi, Harsányi, Dávid, Soóky, Erdei, sőt egyszer-egyszer odatévődtek Ortutay is Radnóti Miklóssal, Baróti Dezsővel, Tolnay Gáborral.

Az említett szombaton a hallgatóság legnagyobb része felöltözve ácsorgott, csak kevesen vetőköték akkor atléta mezébe: fekete klottnadrág, fehér atletatrikó és tornacipő.

Jellemző, hogy nálunk akkor sem történt semmi protokoll nélkül. Két három diák ott várakozott a kapuban és az öltözőbe vezette a professzort, aki csakhamar kissé pocakosan, de jól lebarnulva atléta külsőben jelent meg.

A tréningezés akkoriban rendszertelenül és kedélye

sen zajlott. Kinek mihez volt kedve, játékosan ide-oda kalandozott az ifjúság. Persze a professzor láttán mindenki köré sereglett, aki ekkor már a részleteket beszélte meg Erdei Ferivel. Először kipróbálták a startgördörket s ahogy letérdeltek látnivaló volt, hogy a professzor sem gölya a sportpályán. Egy-két bemelegítő futkosás után végül is a dobókörbe álltak.

A professzor első dobásai tíz méter felé jártak és ez mindenkit meggyőzött arról, hogy nem ványadt szobatudóssal van dolgunk. Erdein látszott, hogy nemigen akar nagyot dobni. Ekkor Surányi-Unger a következőt ajánlotta: dobjanak egymás után jobb és bal kézzel és a két eredmény összehasonlása a mérvadó. Most derült ki, hogy a professzor szinte jobban tud bal kézzel dobni, mint jobbal. Már-már elkezdtek sütni, hogy íme a balkezes professzor, amikor kijelentette, hogy nem balkezes, de valahogy jól fejtett a bal karja is. Így aztán Erdeinek is neki kellett látni, amúgy igazán.

Végül is Erdei Feri győzött, de a professzori helytállás is tisztességes volt, úgyhogy az igaz sikert végül is ő aratta.

Ezeket a történeteket nem én írom, hanem az élet, én legfeljebb fogalmazom. Így ne csodálkozzék senki, hogy a csattanója hasonlít a glasszé kesztyűshöz.

Ugyanis Surányi-Unger körülbelül ezekkel a szavakkal nyugtázta vereségét:

— A tanárnak, ha igazi tanár, mindig jól esik, ha tanítványa legyőzi. Most már csak az marad hátra, hogy ne csak a sportpályán, hanem szakterületünkön is győztes legyen.

Az ifjúság éljenzéssel és „úgy legyen” kiáltással fogadta a hízelgő nyilatkozatot és minden különösebb megbeszélés nélkül elindult a KEAC-klubba, amely akkor a Vár utca és Deák Ferenc utca sarkán levő sörözőben volt.

Lehattunk vagy harmincan és a professzor egy-egy pohár sörrel kínált meg mindenkit és ami a legérdekesebb volt számomra és ma is emlékezetes: fizetett írd és mond (mellette ült) összesen 20, azaz húsz pengőt, borra valóval együtt.

Ha valaki kíváncsi a későbbiekre: nem kell sokat magyarázni, hiszen Erdei Ferenc közgazdasági karrierje közismert. Legutóbbi Surányi-Unger életútjára lehetünk kíváncsiak az összehasonlítás kedvéért. Nos, Surányi kisebb jobboldali kitérő után Amerikában kötött ki és az egyetemi almanach szerint tovább folytatta tudományos tevékenységét, minden kiemelkedőbb eredmény nélkül.

Így nyugodtan mondhatjuk, hogy Erdei Ferenc beváltotta a hozzá fűzött lemezyeket és ugyancsak leköszönt tanárát ezen a pályán is.

MAGYARKA FERENC

Miről írnak laptársaink?

A Magyar Közgazdász Hallgatók Szervezete (AISEC) a pécsi Közgazdaságtudományi Karon rendezett állásbörzét — erről számol be az Universitas március 27-ei számában Karakai Gábor. Az idei „karriernapokon” az érdeklődők nemcsak állásajánlatokról hallhattak, hanem képet alkothattak arról, mi is vár rájuk első munkahelyükön.

Példaként egyet az ajánlatok közül: A Nagykanizsai Sörgyár 4—5000 forint között mozgó alaplábért, évi 8—10 000 forint prémiumot, és havi 6—700 forint természetbeni járandóságot juttat a kezdő közgazdászoknak.

A vállalati vezetőkkel az egyetemi képzésről is folyt vita. Jelenleg egyes tárgyakból (pl. matematika) túlképzés van, ugyanakkor a könyvtelji alapismeretek színvonalát a vállalatok nem tartották kielégítőnek.

A kar állami vezetésének jelenléte is azt mutatta, hogy az AISEC tevékenységét általában is támogatott, elismert. Szó ami szó: Szegeden is elkélne hasonló állásbörze!

Hogy rossz az órák elosztása, s ezért késő délutánra netán péntekre kerül még az a sovány heti 2 nyelvóra is? Hogy túlzott a nyakatekert szakmai nyelvfordulatok bifláztatása, míg az életben nemigen boldogulna a hallgató az általa tanult idegen nyelven?

A győri Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola

lán a nyelvoktatással kapcsolatos gondok kísértetiesen hasonlítanak a JATE-sokéhoz. Régi céluk, hogy megfelelő nyelvismerettel rendelkező üzemmérnöki gárdát bocsássanak ki a főiskola kapuján. Ezért ez év szeptemberétől új jellegű oktatást vezetnek be: már két idegen nyelv ismerete, illetve elsajátítása kötelező a hallgatók számára, és nem akármilyen szinten. „A Jövő Mérnöke” hasábjain lelkesen üdvözlük ezt a változást, főként akkor, ha ez párosulni fog az órarendi elosztás javulásával is. (Nyelvóra és az időlabirintus című írás. Márciusi szám.)

A bringa és a békeszervezetek című cikk a Jövő Mérnöke március 21-ei számában jelent meg. Csernovics Mária számol be arról a kerékpártúráról, melyet néhány vállalkozó szellemű egyetemista szervezett Ausztriába. A kis csapat Budapestről indult (három napig tekertek a határig). A Békatanácstól kapott különböző osztrák békeszervezet-címek nagy segítségükre voltak: az országgal való megismerkedés közvetlenebbé vált, és a szállás gondok is könnyebben oldódtak meg. A túra résztvevői remélik, lesznek itthon is, akik kedvet kapnak és csatlakoznak e mozgalomhoz, s idén nyáron már mottóul választhatnák azt, hogy „biciklivel a békéért”...

SZÉKELYHIDI ÉVA

Fáradtság

T. bácsi, a városi a népszerű, a nyugdíj felé haladó tanára. Mint minden hasonló sorstársa, valamikor ő is általános iskolában kezdett tanítani. Ez azonban csak egy átlomás volt az életében, legalább olyan kicsi, mint amekkora helyet ő is elfoglalt az iskolában. Pályafutása, mint a Föl-föld dobott kő ivelt egyre magasabba. Több alkalommal bement a Sokemeletes gimnáziumba, ahol délutánonként a rajszakkör óráit tartotta. A diákok csirizt tettek szekerére. Ő benneragadt. Szerencséjére. Így lett a kisváros gimnáziumának tanára. (További pályafutásáról, hogy aztán ezt a székét szűkségből átvitték az egyetemre, most ne beszéljünk.)

Már kezdettől fogva félt egy számára még megfogalmazhatatlan dologtól, az elfásultságtól. Egy idő után észrevette, hogy minden kétszer mond, belesétál az ajtó-küszöbre helyezett rajszögekbe, elcsúszik a banánhéjon, kifelé kukucskál az ajtókon, miközben az osztályok fotósai képeket készítenek róla, nem veszi észre a hetesekeket. Üres betéttel ír az asztalra a terítő mellé, melyet már előtte kiroj-

zott. Unalmas órákat tart, a diákok fejpárnákat hordanak az órára, de aludni nem tudnak soha a katedránál ülő horkolásától. T. bácsi kezdett elfásulni.

Észrevette. Elhatározta, hogy erőteljes harcot fog vívni ez ellen. Összes igénybe vehető, mi megfogant az agyában, elővett. Aktívabb lett. Óraszámát nőtt, a tanári kiürült szódás szifonjait patronálta, ingyen írta be az egyeseket mások kérésére, hatékonysága emelkedett, a tanulók leszoktak a párnáról. Harca egyre nagyobb méreteket öltött. Ami igaz, az igaz, ez az öltöny sokkal jobban állt neki. Mindezen változások ellenére még mindig úgy érezte, hogy nem tud győzni, és elfásul. Fokozta tovább a harcot, a küzdelem hevében azonban úgy vette észre, van ebben valami fölösleges erőfeszítés is.

Lassan lassan elfásult a harcban.

A fát minden évben új osztály kapja meg gondozás céljából.

Locsolják szorgalmasan, ilyenkor kivirul, a park legszebb fája lesz.

szatírta: Ördög Ottó